

KORO DERSİ MOTİVASYON ÖLÇEĞİ GELİŞTİRİLMESİ VE ÖĞRENCİLERİN MOTİVASYON DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMALI OLARAK İNCELENMESİ¹

DEVELOPING A MOTIVATION SCALE FOR CHOIR EDUCATION AND A COMPARATIVE ANALYSIS OF THE STUDENT'S MOTIVATION LEVELS

Aykut Önder SARIÇİFTÇİ², H. Seval KÖSE³

Öz

Bu araştırmanın amacı, öğrencilerin koro dersine yönelik motivasyonlarının ölçülmesine yönelik olarak Koro Dersi Motivasyon Ölçeği (KDMÖ) geliştirilmesi ve Üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim Dalı birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinin koro dersine ilişkin motivasyon düzeylerinin, KDMÖ yoluyla ve belirlenen değişkenler açısından karşılaştırmalı olarak incelenmesidir.

Betimsel tarama modelinde yürütülen araştırmanın motivasyon ölçeği oluşturma aşamasında 48 maddeden oluşan bir havuz oluşturulmuş, taslak halinde belirlenmiş olan ölçek, görüş alınmak üzere uzmanlara gönderilmiştir. Uzman görüşleri sonucunda ölçek taslağındaki madde sayısı 32 ye düşmüştür

Otuz iki maddeden oluşan KDMÖ taslağının pilot uygulaması Onsekiz Mart, Marmara Üniversitesi, Mehmet Akif Ersoy ve Pamukkale Üniversiteleri'nin Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında öğrenim gören 226 öğrenci ile yapılmıştır. Ölçme aracının yapı geçerliliğini belirlemek amacı ile faktör analizi yapılmıştır.

Faktör analizi yapılmadan önce toplanan verilerin faktör analizine uygun olup olmadığını belirlemek amacı ile Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlett testi yapılmıştır. Faktör analizi için KMO değeri .957 olarak elde edilmiştir.

Yapılan analizler sonunda elde edilen verilerin faktör analizine uygun olduğu belirlenmiştir ($\chi^2 = 7240,357; p < .05$). Toplam 226 öğrencinin 32 maddeden oluşan KDMÖ taslağına verdikleri yanıtlar SPSS 20 programına girilmiştir. Verilerin incelenmesi ve yapılan faktör analizleri sonucunda 20 maddeden ve 4 alt boyuttan oluşan KDMÖ geliştirilmiş ve Cronbach's alpha=0.949 olarak tespit edilmiştir.

Öğrencilerin koro dersine yönelik motivasyon düzeylerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi amacı doğrultusunda KDMÖ, 8 farklı üniversitenin Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında öğrenim gören

¹ Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 2014 yılında kabul edilen aynı isimli doktora tezinden üretilmiştir.

² Yrd. Doç. Dr., Pamukkale Üniversitesi, sciftci@pau.edu.tr

³ Prof. Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, skose@mehmetakif.edu.tr

505 öğrenciye uygulanarak, birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinin koro dersine yönelik motivasyon düzeyleri; cinsiyet, mezun olunan lise, sınıf değişkenleri açısından incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Koro, Motivasyon, Koro Dersi Motivasyon Ölçeği.

Abstract

The aim of this study is being developed a motivation scale of students towards choir education and comparatively analyzed between freshman and senior students' motivation levels towards choir education of University's department of music education.

At the composing stage, an item pool was consisted of 48 items and draft scale was sent to experts for receiving opinion. The number of items in draft scale was diminished to 32 according to punditry.

Pilot application of the BMD contemplation consisting of thirty-two material was carried out with 226 students who were educated in Marmara University, Mehmet Akif Ersoy and Pamukkale Universities Music Education Branches. Factor analysis was performed with the aim of determining the structural validity of the measurement tool.

Prior to factor analysis, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) and Barlett test were performed to determine whether the collected data were appropriate for factor analysis. The KMO value for factor analysis was obtained as .957.

It was determined that the data obtained at the end of the analyzes performed were appropriate for the factor analysis ($\chi^2 = 7240,357$; $p < .05$). The responses of 226 students to the draft of KMDL consisting of 32 items were entered into the SPSS 20 program. As a result of the analysis of the data and the factor analysis, CBCL composed of 20 items and 4 sub-dimensions was developed and Cronbach's alpha = 0.949.

In line with comparative analysis of the student's motivation levels purpose, freshman and senior students' motivation levels towards choir education was researched in terms of three variables (gender, graduated high school and grade) by implementation of Motivation Scale of Choir Education on 505 students from 8 different Universities' departments of music education.

Keywords: Choir, Motivation, Motivation Scale of Choir Education

1.GİRİŞ

Müzik öğretmenliği eğitimi sürecinde koro bir ders olmanın yanında, müziğin sanatsal boyutuna ulaşabilmenin etkili ve güzel bir uygulama ortamıdır. Bu nedenle, müzik öğretmenliği eğitim almakta olan öğrencilerin tümü bir yandan da koro üyesi konumundadırlar. Beklenen ve teşvik gören bu durumun, koro ders ve ders dışı uygulamalarında koro yöneticisi (koro öğretim elemanı) ve koro üyeleri (öğrenciler) bakımından, ortaya çıkan belli güçlüklerin temel nedeni olabileceği düşünülmektedir (Köse, 2004).

Koroda istenilen etkinin uyandırılabilmesi, koro elemanlarının tepkilerinin ortak koro tınısı doğrultusunda yönlendirilebilmesi ancak, belli tekniklerin bilinçli bir biçimde uygulanabilmesi ile

mümkündür.

Koro, en doğal, en kolay ve en çabuk oluşan müzik topluluğudur. Bu nedenle tüm toplumlarda genel olarak en etkin ve en yaygın müzik topluluğu durumundadır. Sınıfta öğrencilere koro yolu ile kültürümüzü, Türkçemizi doğru ve güzel kullanmayı, vatan millet sevgisini, yurt özlemini, yurttaş olmanın erdemini, barışın değerini, doğa ve hayvan sevgisini, kısacası insanı insan yapan değerlerin tümünü öğretebiliriz (Sarıçiftçi, 2010).

Diğer yandan ölçme, gerek günlük yaşayışımızda gerekse bilimsel çalışmalarda önemli bir yer tutmaktadır. Bir bilim dalındaki bilimsel çalışmalar ve bunların uygulamaya konulması, o bilim dalına özgü ölçme araç ve yöntemlerinin bulunmasıyla hızlanmıştır. Ölçme, bilim için o kadar önemli hale gelmiştir ki, çeşitli bilim dalları için ölçme teorileri geliştirilmiştir (Baykul, 2000).

Ölçek kavramı ise, özünde ölçme sonuçlarının matematiksel niteliklerini göstermekle birlikte (Turgut ve Baykul, 1992) eğitim ve psikoloji gibi davranış bilimlerinin birçok alanında, hedeflenen kişi(ler), sistem, konu ya da içerik açısından veri/bilgi toplamak amacıyla kullanılır. Torgerson (1958), ölçekleri uygulama biçimine göre iki grupta toplamaktadır;

(a) yanıtlayıcı merkezli ve (b) gözlemleyici merkezli ölçekler. Çoktan seçmeli testler, tutum ölçekleri, anketler gibi ölçme araçları yanıtlayıcı merkezli ölçekler kapsamındadır. Diğer taraftan gözlemleyici merkezli ölçekler için gözlem formları, rubrikler vb. örnek olarak verilebilir. Ölçek geliştirme çalışmaları, genellikle deneysel süreç ya da kuramsal süreçler ile gerçekleştirilir.

Deneysel süreçte literatür ya da uzman yaklaşımları sayesinde aday ölçek formu elde edilir ve hedef kitle ile benzer özellikler taşıyan bir örneklem grubuna deneme uygulaması yapılarak ölçek maddelerine ilişkin psikometrik özellikler belirlenerek ideal maddelerden nihai form elde edilir. Bu sürecin karakteristik özellikleri ise; nicel bir çalışma özelliği taşıması, genellikle faktör analizlerinin kullanılması ve büyük örneklem gerektirmesidir. Bu sürece ilişkin genel yaklaşım ve bilgiler Tezbaşaran (1989) ve Torgerson (1958) tarafından ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

Kuramsal süreçte ise; McGartland (2003)'e göre, büyük örneklem gruplarına ulaşamama durumlarında aday ölçek formundaki maddelere ilişkin uzman görüşleri alınarak nitel çalışma yapılmaktadır. Nitel çalışmada uzman görüşleri arasındaki uyumluluklar test edilebilmektedir. Ancak kapsam geçerlik oranları yardımı ile bu nitel süreç istatistiksel nicel bir sürece dönüştürebilmektedir (Akt. Yurdagül, 2005).

Bu çalışmada, Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında okuyan birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinin koro dersine yönelik motivasyonlarının ölçülmesinde kullanılacak olan Koro Dersi Motivasyon Ölçeği geliştirilmiş ve öğrencilerin koro dersine yönelik motivasyon düzeyleri; Cinsiyet, mezun olunan okul ve sınıf değişkenleri açısından karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Bu araştırma yoluyla aşağıda yer alan iki soruya yanıt aranmaktadır.

1- Koro Dersi Motivasyon Ölçeği geçerli ve güvenilir bir ölçek midir?

2-Koro Dersi Motivasyon Ölçeği' ne dayalı olarak, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin koro dersine yönelik motivasyon düzeyleri, belirlenen değişkenler açısından anlamlı farklılık göstermekte midir?

Araştırmanın alt problemleri ise şu şekilde maddeleştirilmiştir.

1.Koro Dersi Motivasyon Ölçeği;

a) geçerli bir ölçek midir?

b) güvenilir bir ölçek midir?

2. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin koro dersine yönelik motivasyon düzeyleri;

a) cinsiyet,

b) mezun oldukları lise türü,

c) öğrenim gördükleri sınıf değişkenine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?

2.AMAÇ

Bu araştırmanın amacı, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin koro dersine yönelik motivasyonlarının ölçülmesinde kullanılacak “Koro Dersi Motivasyon Ölçeği” geliştirilmesi ve öğrencilerin koro dersine yönelik motivasyon düzeylerinin, belirlenen değişkenlere göre karşılaştırmalı olarak incelenmesidir.

Araştırma bu alanda yapılan ilk araştırma olma niteliği taşıması, motivasyonun koro dersleri açısından etkililiğine dikkat çekmesi, koro eğitimi alanında yapılan ilk motivasyon ölçeği çalışması olması ve gelecekte bu konuda yapılacak yeni araştırmalara kaynak oluşturması bakımından önemli görülmektedir.

3.YÖNTEM

Bu araştırma, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin Koro derslerine yönelik motivasyonlarının ölçülmesinde kullanılacak olan Koro Dersi Motivasyon Ölçeği geliştirmeye ve geliştirilen ölçek yoluyla birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinin koro dersi motivasyon düzeylerini farklı değişkenler açısından karşılaştırmaya dönük, betimsel tarama modelinde bir araştırmadır. Betimsel yöntemler, ilgilenilen ve araştırılmak istenen problemin mevcut var olan durumunu ortaya koymaya yöneliktir. Bu yöntemlerin en temel özelliği, mevcut hâlihazır durumu kendi koşulları içerisinde ve olduğu gibi çalışmaktır. Betimsel araştırma, çalışılan konunun mevcut durumuna ilişkin hipotezler test etmek için veya sorulara cevap bulmak için veriler toplamayı gerektirir. Betimleyici veriler, genellikle gözlem, anket, görüşme veya test gibi bilgi toplama yolları ile elde edilir. Betimsel yöntemler, aynı zamanda çeşitli bilgi toplama yolları olup, insan gelişimi ve öğrenmesine ilişkin mevcut varolan durumu betimlemeye yönelik araştırmalarda kullanılmaktadır.

Öğrencilerin koro dersine yönelik motivasyon düzeylerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi

amacı doğrultusunda, 32 maddeden oluşan Koro Dersi Motivasyon Ölçek taslağı oluşturulmuş taslağın pilot uygulaması, Onsekiz Mart, Marmara, Mehmet Akif Ersoy ve Pamukkale Üniversiteleri'nin Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda yapılarak, toplam 226 öğrencinin verdikleri yanıtlar SPSS 20 programına girilmiş, verilerin incelenmesi ve yapılan faktör analizleri sonucunda 20 maddeden ve 4 alt boyuttan oluşan Koro Dersi Motivasyon Ölçeği (KDMÖ) geliştirilmiş ve Cronbach's alpha=0.949 çıkmıştır.

Daha sonra, benzer ölçek geçerliliği çalışması amacıyla 3 farklı üniversiteden 136 öğrenciyi Koro Dersi Motivasyon Ölçeği ve Oyun, Dans ve Müzik Dersi Motivasyon Ölçeği birlikte uygulanmıştır. Yapılan Spearman's korelasyon analizi sonunda istatistiksel olarak .05 düzeyinde anlamlı bir ilişki belirlenmiştir ($g=0,61;p<.05$). Analizler sonucunda, geliştirilen Koro Dersi Motivasyon Ölçeği'nin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu tespit edilmiştir.

Bu araştırmada, üç ayrı gurup ile çalışılmıştır. KDMÖ nin uygulanmasından ve verilerin elde edilmesinden sonra, birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinin koro dersine yönelik motivasyon düzeyleri, problem ve alt problemlerde ifade edildiği şekilde; cinsiyet, mezun olunan lise, sınıf değişkenleri açısından karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Verilerin analizi için SPSS 20 paket programdan yararlanılmış, elde edilen verilerin istatistiksel analizinde, Bulgular ve Yorum Bölümü'nde detaylı olarak açıklandığı şekilde, karşılaştırmalı araştırma tekniklerinden faydalanılmıştır.

a)Uzman görüşü sonucu otuz iki maddeden oluşan KDMÖ taslağının pilot uygulaması için Onsekiz Mart, Marmara, Mehmet Akif Ersoy ve Pamukkale Üniversiteleri'nin Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında öğrenim gören 226 öğrenci ile yapılan çalışma.

Tablo 1. I. Çalışma Gurubunun Cinsiyet, Okul ve Sınıf Değişkenine Göre Sayıları

Değişken	Kategori	Frekans (f)	Yüzde%
Cinsiyet	Kız	136	% 68
	Erkek	90	% 32
Okul	G S L	164	% 74.5
	Diğer	62	% 25.5
Sınıf	1.sınıf	118	% 56.6
	4.sınıf	108	% 43.4

b)Pilot uygulama sonucu oluşturulan KDMÖ nin uygulandığı Onsekiz Mart, Erzincan, Gazi, Marmara, Mehmet Akif Ersoy, Necmettin Erbakan, Niğde, Ondokuz Mayıs ve Pamukkale Üniversiteleri Eğitim Fakülteleri'nin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda öğrenim gören birinci ve dördüncü sınıf öğrencileri ile yapılan çalışma.

Tablo 2. II. (Asıl) Çalışma Gurubunun Cinsiyet, Okul ve Sınıf Değişkenine Göre Sayıları

Değişken	Kategori	Frekans (f)	Yüzde%
Cinsiyet	Kız	331	% 61.7
	Erkek	174	% 38.3
Okul	G S L	373	% 73.9
	Diğer	132	% 26.1
Sınıf	1.sınıf	264	% 52.3
	4.sınıf	241	% 47.7

c)KDMÖ ile Oyun, Dans ve Müzik Dersi Motivasyon Ölçeğinin birlikte uygulandığı, benzer ölçek geçerliliği yapılan çalışma gurubu

Tablo 3. III. Çalışma Gurubunun Cinsiyet, Okul ve Sınıf Değişkenine Göre Sayıları

Değişken	Kategori	Frekans (f)	Yüzde%
Cinsiyet	Kız	84	% 61.7
	Erkek	52	% 38.3
Okul	G S L	102	% 75
	Diğer	34	% 25
Sınıf	1.sınıf	72	% 53
	4.sınıf	64	% 47

4. BULGULAR VE YORUM

4.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular

4.1.1. Koro Dersi Motivasyon Ölçeği Geçerli Bir Ölçek Midir?

Koro dersi motivasyon ölçeğinin yapı geçerliğini belirlemek amacı ile madde havuzu oluşturulmuş, oluşturulan havuzda toplam 48 madde yer almıştır. Bu aşamada ölçeğin kapsam geçerliği için uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda ölçek taslağındaki madde sayısı otuz ikiye inmiştir. Toplam 226 öğrencinin 32 maddeden oluşan taslağa verdikleri yanıtlar SPSS 20 programında girilmiştir. Ölçme aracının yapı geçerliliğini belirlemek amacı ile faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizi yapılmadan önce toplanan verilerin faktör analizine uygun olup olmadığını belirlemek amacı ile Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlett testi yapılmıştır. Faktör analizi için KMO değeri .957 olarak elde edilmiştir. Barlett testi ise korelasyon matrisinde yer alan değişkenlerin kendi aralarındaki ilişkinin varlığını test eder. Yüksek korelasyonun varlığı, verilerin faktör analizi için uygunluğunun bir göstergesidir. Yapılan analizler sonunda elde edilen verilerin faktör analizine uygun olduğu belirlenmiştir

($\chi^2 = 7240,357; p < .05$). Toplam 226 öğrencinin 32 maddeden oluşan KDMÖ taslağına verdikleri yanıtlar SPSS 20 programına girilmiştir. Verilerin incelenmesi ve yapılan faktör analizleri sonucunda 20 maddede n ve 4 alt boyuttan oluşan KDMÖ geliştirilmiş ve Cronbach's alpha=0.949 olarak tespit edilmiştir. KDMÖ alt boyutları; Değerlilik, Potansiyel Farkındalığı, Gelişime Açıklık ve Korodaşlık'tır. Ayrıca araştırmanın ikinci alt problemi için öğrencilerin cinsiyet, mezun olunan lise türü ve sınıflarının yer aldığı kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Yapılan Dört faktör analizi sonucunda KDMÖ 20 maddeli ve 4 boyutlu olarak son şeklini almıştır. Analiz sonucunda ulaşılan 4 alt boyut, araştırmacı tarafından boyutlar bakımından sıralanarak KDMÖ'nin son şekli Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Koro Dersi Motivasyon Ölçeği

madde1: Koro dersinde görüşlerimin dinlenmesi, derse olan ilgimi artırır.

madde2: Koro dersinde sevildiğimi hissetmem, derse olan ilgimi artırır

madde3: Koro öğretmeninin bana güvendiğini hissettirmesi, derse olan ilgimi artırır

madde4: Koro öğretmeninin dersle ilgili konularda görüşlerimi alması, beni derse karşı olumlu güdüler

madde5: Koro öğretmeninin bana olan güveni, derse olan ilgimi artırır.

Madde6: Koro dersinde takdir edilmem, derse olan motivasyonumu artırıyor.

Madde7: Koro öğretmeninin çalışmalarda yol gösterici olması, bu derse karşı motivasyonumu artırıyor

Madde8: Koro öğretmeninin, repertuar seçiminde öğrencilerinin görüşlerini alması derse olan ilgimi artırıyor.

Madde9: Koro dersindeki kazanımlarımın yaşam kalitemi de arttıracığına inanıyorum.

Madde10: Koro dersinin, daha önce fark etmediğim yeteneklerimi keşfetmemi sağladığını düşünüyorum

Madde11: Koro dersine yönelik motivasyonumun yüksek olması dersle ilgili sorunlarımı aşma gücü veriyor

.madde12: Koro dersinin, kendimi ifade etmeme katkı sağladığını düşünüyorum.

Madde13:Koro dersi, kendime olan güvenimi artırıyor.

Madde14: Koro dersinde öğrendiklerimi şeyi öğretmenlik hayatımda uygulayabileceğimi düşünüyorum.

Madde15: Koro dersinde, potansiyelimi göstermem için imkan verildiğini düşünüyorum.

Madde16: Koro dersinde, çalışmalarımı yapmam için uygun ortam sağlanıyor

Madde17: Koron Dersinde kendimi geliştirmeme imkan tanındığını düşünüyorum.

Madde18: Koro öğretmeninin, takımın bir üyesi olduğuna inanıyorum.

madde19: Koro öğretmeninin derslerde zaman zaman, popüler müziklerden örnekler de söyletmesi derse olan ilgimi artırıyor

madde20: Koro öğretmeninin ders dışında da öğrencileriyle vakit geçirmeye çalışması beni mutlu ediyor.

Ölçeğin alt boyutları, ölçekte yer alan maddelerin içeriği dikkate alınarak, *Değerlilik* (1-8.maddeler), *Potansiyel Farkındalığı* (9-14.maddeler), *Gelişime Açıklık* (15-17.maddeler) ve *Korodaşlık* (18-20.maddeler)olarak adlandırılmıştır. KDMÖ' nin oluşmasının ardından, Özevin (2006) tarafından geliştirilen Oyun, Dans ve Müzik Dersi Motivasyon Ölçeği ile Benzer Ölçek Geçerliliği yapılmıştır. Bu amaçla Onsekiz Mart, Marmara ve Mehmet Akif Ersoy Üniversiteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları' nda 136 öğrenciye Koro Dersi Motivasyon Ölçeği ve Oyun, Dans ve Müzik Dersi Motivasyon Ölçeği birlikte uygulanmıştır.

Yapılan Spearman's Korelasyon analizi sonucunda KDMÖ ile Oyun, Dans ve Müzik Dersi Motivasyon Ölçeği arasında istatistiksel olarak ,61 manidarlık düzeyinde anlamlı bir ilişki belirlenmiştir Bir başka ifade ile KDMÖ ile Oyun, Dans ve Müzik Dersi Motivasyon Ölçeği arasında orta düzey bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir.

4.1.2. Koro dersi motivasyon ölçeği güvenilir bir ölçek midir?

Koro Dersi Motivasyon Ölçeği'nin güvenilirliğini belirlemek amacı ile cronbach alpha güvenilirlik hesaplama yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen analizler sonunda Değerlilik alt boyutunun ,93, Potansiyel Farkındalık alt boyutunun ,90, Gelişime Açıklık alt boyutunun ,88 ve Korodaşlık alt boyutunun ,80 cronbach alpha iç tutarlılık katsayısına eşit olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Koro Dersi Motivasyon Ölçeği'nin toplam Cronbach-Alfa güvenilirlik katsayısının ise ,95 olduğu belirlenmiştir. Bu değerler sosyal bilimlerde genelde kriter olarak kabul edilen 0,70 değerinden yüksek olduğu için alt boyut sorularının ve ölçme aracının tamamının güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

4.2. Betimsel İstatistik

Bu bölümde önce, KDMÖ' nin dört alt boyutunda yer alan ve araştırma sonucu elde edilen betimsel istatistikler verilmiştir.

KDMÖ, Çalışma Gurubu olarak seçilen sekiz üniversitenin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik eğitimi Anabilim Dallarında öğrenim gören toplam 505 öğrenciye uygulanmış ve aşağıdaki betimsel istatistikler elde edilmiştir.

Tablo 5. Çalışma Gurubunun Cinsiyet, Okul ve Sınıf Değişkenine Göre Sayıları

Değişken	Kategori	Frekans (f)	Yüzde%
Cinsiyet	Kız	331	% 65.5
	Erkek	174	% 34.5
Okul	G S L	373	% 73.9
	Diğer	132	% 26.1
Sınıf	1.sınıf	264	% 52.3
	4.sınıf	241	% 47.7

Değerlilik Alt Boyutuna İlişkin Betimsel İstatistikler

Önermeler	N	X	ss	Katılım Düzeyi
1.Koro dersinde görüşlerimin dinlenmesi, derse olan ilgimi arttırır	505	4.41	0.79	Tamamen Katılıyorum
2.Koro dersinde sevdiğimi hissetmem, derse olan ilgimi arttırır.	505	4.41	0.83	Tamamen Katılıyorum
3. Koro öğretmeninin bana güvendiğini hissettirmesi, derse olan ilgimi arttırır.	505	4.50	0.80	Tamamen Katılıyorum
4. Koro öğretmeninin dersle ilgili konularda görüşlerimi alması, beni derse karşı olumlu güdüler	505	4.41	0.80	Tamamen Katılıyorum
5. Koro öğretmeninin bana olan güveni, derse olan ilgimi arttırır.	505	4.47	0.81	Tamamen Katılıyorum
6. Koro dersinde takdir edilmem, derse olan motivasyonumu arttırıyor.	505	4.43	0.81	Tamamen Katılıyorum
7.Koro öğretmeninin çalışmalarda yol gösterici olması, bu derse karşı motivasyonumu arttırıyor.	505	4.46	0.80	Tamamen Katılıyorum
8. Koro öğretmeninin, repertuar seçiminde öğrencilerinin görüşlerini alması derse olan ilgimi arttırıyor.	505	4.44	0.81	Tamamen Katılıyorum
Değerlilik	505	4.44	0.67	Tamamen Katılıyorum

Öğrencilerin Koro Dersi Motivasyon Ölçeğinin Değerlilik alt boyutuna ilişkin betimsel istatistikler tablo 5 te verilmiştir. Tablo 5 incelendiğinde, ‘‘Koro öğretmeninin bana güvendiğini hissettirmesi derse olan ilgimi arttırır’’ önermesine 4.50 ile en yüksek düzeyde katılım gösterirken, 1., 2. Ve 4. Önermeler ise 4.41 ile ortalaması en düşük katılımın olduğu görülmektedir. Öğrencilerin, Koro

Dersi Motivasyon Ölçeğinin *Değerlilik* alt boyutunun tamamına 4.44 ortalama ile ‘*Tamamen Katılıyorum*’ şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir.

Tablo 6. Potansiyel Farkındalığı Alt Boyutuna İlişkin Betimsel İstatistikler

Önermeler	N	X	ss	Katılım Düzeyi
9.Koro dersindeki kazanımlarımın yaşam kalitemi de artıracağına inanıyorum.	505	4.02	0.98	Katılıyorum
10.Koro dersinin, daha önce fark etmediğim yeteneklerimi keşfetmemi sağladığını düşünüyorum.	505	3.77	1.05	Katılıyorum
11.Koro dersine yönelik motivasyonumun yüksek olması dersle ilgili sorunlarımı aşma gücü veriyor..	505	4.01	0.98	Katılıyorum
12.Koro dersinin, kendimi ifade etmeme katkı sağladığını düşünüyorum.	505	3.83	1.09	Katılıyorum
13.Koro dersi, kendime olan güvenimi artırıyor.	505	3.85	1.09	Katılıyorum
14.Koro dersinde öğrendiklerimi, öğretmenlik hayatımda uygulayabileceğimi düşünüyorum.	505	4.26	0.92	Tamamen Katılıyorum
Potansiyel Farkındalığı	505	3.95	0.83	Katılıyorum

Öğrencilerin Koro Dersi Motivasyon Ölçeğinin *Potansiyel Farkındalığı* alt boyutuna ilişkin betimsel istatistikler tablo 6 da verilmiştir. Tablo 6 incelendiğinde, “Koro dersinde öğrendiklerimi, öğretmenlik hayatımda uygulayabileceğimi düşünüyorum” önermesine 4.26 ortalama ile en yüksek düzeyde katılım gösterirken, “Koro dersinin, daha önce fark etmediğim yeteneklerimi keşfetmemi sağladığını düşünüyorum” önermesine 3.77 ortalama ile en düşük düzeyde katılım gösterdiği görülmektedir. Öğrencilerin, Koro Dersi Motivasyon Ölçeğinin *Potansiyel Farkındalığı* alt boyutunun tamamına 3.95 ortalama ile ‘*Katılıyorum*’ şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir.

Tablo7. Gelişime Açıklık Alt Boyutuna İlişkin Betimsel İstatistikler

Önermeler	N	X	ss	Katılım Düzeyi
15.Koro dersinde, potansiyelimi göstermem için imkan verildiğini düşünüyorum.	505	3.90	1.05	Katılıyorum
16.Koro dersinde, çalışmalarımı yapmam için uygun ortam sağlanıyor.	505	3.88	1.04	Katılıyorum
17.Koro Dersinde kendimi geliştirmeme imkan tanındığını düşünüyorum.	505	3.94	1.01	Katılıyorum
Gelişime Açıklık	505	3.90	0.92	Katılıyorum

Öğrencilerin, Koro Dersi Motivasyon Ölçeğinin *Gelişime Açıklık* alt boyutuna ilişkin betimsel istatistikleri tablo 7 de verilmiştir. Tablo 7 incelendiğinde, öğrencilerin her üç önermeye de birbirlerine yakın denebilecek değerlerde katılım gösterdikleri anlaşılmaktadır. Öğrencilerin, Koro Dersi Motivasyon Ölçeğinin *Gelişime açıklık* alt boyutunun tamamına 3.90 ortalama ile “**Katılıyorum**” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir.

Tablo 8. Korodaşlık Alt Boyutuna İlişkin Betimsel İstatistikler

Önermeler	N	X	ss	Katılım Düzeyi
18.Koro öğretmeninin, takımın bir üyesi olduğuna inanıyorum.	505	4.26	0.96	Tamamen Katılıyorum
19.Koro öğretmeninin, derslerde zaman zaman, popüler müzikten örneklerde vermesi, derse olan ilgimi arttırıyor.	505	4.21	0.98	Tamamen Katılıyorum
20.Koro öğretmeninin ders dışında da öğrencileriyle vakit geçirmeye çalışması beni mutlu ediyor.	505	4.15	0.99	Katılıyorum
Korodaşlık	505	4.20	0.82	Tamamen Katılıyorum

Öğrencilerin Koro Dersi Motivasyon Ölçeğinin *Korodaşlık* alt boyutuna ilişkin betimsel istatistikleri tablo 8 de verilmiştir. Tablo 8 incelendiğinde, öğrencilerin “Koro öğretmeninin, takımın bir üyesi olduğuna inanıyorum” önermesine 4.26 ortalama ile en yüksek düzeyde katılım gösterirken, “Koro öğretmeninin ders dışında da öğrencileriyle vakit geçirmeye çalışması beni mutlu ediyor” önermesine 4.15 ortalama ile en düşük düzeyde katılım gösterdiği görülmektedir. Öğrencilerin, Koro Dersi Motivasyon Ölçeğinin *Korodaşlık* alt boyutunun tamamına 4.20 ortalama ile “**Tamamen Katılıyorum**” şeklinde görüş belirttikleri görülmektedir.

4.3. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

4.3.1. Öğrencilerin Koro Dersine Yönelik Motivasyon Düzeyleri; Cinsiyet Değişkenine Göre Anlamlı Farklılık Göstermekte Midir?

Tablo 9. Cinsiyet Değişkenine Göre Değerlilik Alt Boyutuna Ait Bulgular

Değişken	Kategori	N	Sıra Toplamı	Sıra Ortalaması	U	Z	P
Cinsiyet	Kız	331	86866	262,44	25674	-2,04	0,04
	Erkek	174	40899	235,05			
Toplam		505					

Tablo 10. Cinsiyet Değişkenine Göre Potansiyel Farkındalığı Alt Boyutuna Ait Bulgular

Değişken	Kategori	N	Sıra Toplamı	Sıra Ortalaması	U	Z	P
Cinsiyet	Kız	331	87764.50	265,15	24775,5	-2,59	0,01
	Erkek	174	40000	229,89			
Toplam		505					

Tablo 11. Cinsiyet Değişkenine Göre Gelişime Açıklık Alt Boyutuna Ait Bulgular

Değişken	Kategori	N	Sıra Toplamı	Sıra Ortalaması	U	Z	P
Cinsiyet	Kız	331	84403	254,99	28137	-,428	,668
	Erkek	174	43362	249,21			
Toplam		505					

Tablo 12. Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenine Göre Korodahlık Alt Boyutuna Ait Bulgular

Değişken	Kategori	N	Sıra Toplamı	Sıra Ortalaması	U	Z	P
Cinsiyet	Kız	331	85205	257,42	27335	-,956	,339
	Erkek	174	42560	244,60			
Toplam		505					

Öğrencilerin koro dersine yönelik motivasyon düzeyleri *cinsiyet* değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermekte midir? alt problemine ilişkin bulgular genel olarak değerlendirilecek olursa; Cinsiyet değişkeni bakımından *Değerlilik* ve *Potansiyel Farkındalığı* alt boyutlarında kız ve erkek öğrenciler arasında, kız öğrenciler lehine anlamlı farklılık olması, erkek öğrencilerin koro derslerinde kendi değerliliklerini ve potansiyellerini fark etme konusunda yeterli motivasyona sahip olmadıklarını düşündürmektedir.

4.3.2. Öğrencilerin Koro Dersine Yönelik Motivasyon Düzeyleri; Mezun Oldukları Lise Türü Değişkenine Göre Anlamlı Farklılıklar Göstermekte Midir?

Tablo 13. Mezun Oldukları Lise Türü Değişkenine Göre Değerlilik Alt Boyutuna Ait Bulgular

Değişken	Kategori	N	Sıra Toplamı	Sıra Ortalaması	U	Z	P
Okul	GSL	373	97500	261,29	21487	-2,208	,027
	Diğer	132	30265	229,28			
Toplam		505					

Tablo 14. Mezun Oldukları Lise Türü Değişkenine Göre Potansiyel Farkındalığı Alt Boyutuna Ait Bulgular

Değişken	Kategori	N	Sıra Toplamı	Sıra Ortalaması	U	Z	P
Okul	GSL	373	98845	265,00	20142	-3,117	,002
	Diğer	132	28920	219,09			
Toplam		505					

Tablo 15. Mezun Oldukları Lise Türü Değişkenine Göre Gelişime Açıklık Alt Boyutuna Ait Bulgular

Değişken	Kategori	N	Sıra Toplamı	Sıra Ortalaması	U	Z	P
Okul	GSL	373	97744	262,05	20142	-2,270	,018
	Diğer	132	30021	227,43			
Toplam		505					

Tablo 16. Mezun Oldukları Lise Türü Değişkenine Göre Korodaşlık Alt Boyutuna Ait Bulgular

Değişken	Kategori	N	Sıra Toplamı	Sıra Ortalaması	U	Z	P
Okul	GSL	373	98203,50	263,28	20142	-2,713	,007
	Diğer	132	29561,50	223,95			
Toplam		505					

Öğrencilerin koro dersine yönelik motivasyon düzeyleri, *Mezun Oldukları Lise Türü* değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermekte midir? alt problemine ilişkin bulgular genel olarak değerlendirildiğinde;

Güzel Sanatlar Liseleri'nden mezun olan öğrencilerin görüşlerinin, *Değerlilik, Potansiyel Farkındalığı, Gelişime Açıklık* ve *Korodaşlık* boyutlarının tümünde diğer liselerden mezun olan öğrencilere göre anlamlı farklılık gösterdiği dikkat çekmektedir. Bu durum, Güzel Sanatlar Lisesi mezunlarının, koroda şarkı söylemenin bu boyutlarla ilişkilendirilebilecek yararını ve etkisini deneyimleyerek kazanmış olmalarına bağlı olabileceği düşünülmektedir

4.3.3. Öğrencilerin Koro Dersine Yönelik Motivasyon Düzeyleri, Öğrenim Gördükleri Sınıf Değişkenine Göre Anlamlı Farklılıklar Göstermekte Midir?

Tablo 17. Öğrenim Gördükleri Sınıf Değişkenine Göre Değerlilik Alt Boyutuna Ait Bulgular

Değişken	Kategori	N	Sıra Toplamı	Sıra Ortalaması	U	Z	P
Sınıf	1.sınıf	263	68989	262,32	28847	-1,694	,090
	4.sınıf	240	57767	240,70			
Toplam		503					

Tablo 18. Öğrenim Gördükleri Sınıf Değişkenine Göre Potansiyel Farkındalığı Alt Boyutuna Ait Bulgular

Değişken	Kategori	N	Sıra Toplamı	Sıra Ortalaması	U	Z	P
Sınıf	1.sınıf	263	66883	254,31	30953	-,374	,708
	4.sınıf	240	59873	249,47			
Toplam		503					

Tablo 19. Öğrenim Gördükleri Sınıf Değişkenine Göre Gelişime Açıklık Alt Boyutuna Ait Bulgular

Değişken	Kategori	N	Sıra Toplamı	Sıra Ortalaması	U	Z	P
Sınıf	1.sınıf	263	69819	265,47	28017	-2,202	-,919
	4.sınıf	240	56937	237,24			
Toplam		503					

Tablo 20. Öğrenim Gördükleri Sınıf Değişkenine Göre Korudaşlık Alt Boyutuna Ait Bulgular

Değişken	Kategori	N	Sıra Toplamı	Sıra Ortalaması	U	Z	P
Sınıf	1.sınıf	263	68989	262,32	28847	-1,694	,090
	4.sınıf	240	57767	240,70			
Toplam		503					

Öğrencilerin koro dersine yönelik motivasyon düzeyleri; *öğrenim gördükleri sınıf* değişkenine göre anlamlı farklılıklar göstermekte midir? alt problemine ilişkin bulgular genel olarak değerlendirildiğinde;

1. Sınıf öğrencileri ile 4. Sınıf öğrencileri arasında sadece *Gelişime Açıklık* alt boyutu bulguları bakımından anlamlı bir fark olduğunun tespit edilmiş olması dikkat çekmektedir. Bu durumun; 1. Sınıf öğrencilerinin, koro derslerinin gelişimlerini olumlu yönde etkileyebileceğine ilişkin beklentilerinin yüksek olabileceğini düşündürmektedir.

Bir başka dikkat çekici nokta ise; 1. ve 4. sınıf öğrencileri arasında *Korudaşlık* alt boyutunda anlamlı bir farklılığın olmaması, sınıf değişkenine bakılmaksızın bir koro içerisinde olmanın kendilerine kazandıracığı olumlu davranışların bilincinde olduklarını düşündürmektedir.

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

5.1.Sonuçlar

5.1.1.Birinci Alt Probleme Ait Sonuçlar

a) Araştırma sonucunda, KDMÖ'nin Kapsam Geçerliliğini, Yapı Geçerliliğini ve Benzer Ölçek Geçerliliğini sağlamış olduğu saptanmıştır.

Yapı geçerliliği için faktör analizi yapılmış, analiz sonucunda, araştırmacı tarafından *Değerlilik*, *Potansiyel Farkındalığı*, *Gelişime Açıklık* ve *Korodaşlık* olarak adlandırılan dört boyuttan oluşan, geçerli bir ölçek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Benzer ölçek geçerliliği; Oyun, Dans ve Müzik Dersi Motivasyon Ölçeği ve KDMÖ birlikte uygulanmış, yapılan Spearman's Korelasyon analizi sonucunda her iki ölçeğin de benzer davranışları ölçtüğü ve ,61 manidarlık değeri ile, orta düzeyde ilişki olduğu saptanmıştır.

b) KDMÖ Cronbach Alpha değerleri; *Değerlilik*: ,93, *Potansiyel Farkındalığı*: ,90, *Gelişime Açıklık*: ,88, *Korodaşlık*: ,80 olup *KDMÖ Toplam*: ,95 olarak tespit edilmiş ve hesaplanan tutarlılık katsayısı, kabul edilen 70 minimum değerinden yüksek olduğu saptanarak, KDMÖ 'nin güvenilirliği olan bir ölçme aracıdır sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.2.İkinci Alt Probleme Ait Sonuçlar

a) Öğrencilerin koro dersine yönelik motivasyon düzeyleri cinsiyet değişkenine göre incelenmiş, bulgulardan kız öğrenciler lehine anlamlı farklılıklar olduğu ve sonuç olarak kız öğrencilerin, erkek öğrencilere göre kendilerini daha değerli hissettikleri sonucuna;

Potansiyel Farkındalığı alt boyutuna ilişkin bulgulardan, kız öğrenciler açısından anlamlı farklılıklar olduğu, kızların, erkeklere göre kendilerinin bu derste potansiyellerinin daha fazla ortaya çıktığını ve potansiyellerinin farkına varmada bu dersin etkin rolü olduğunu düşündükleri sonucuna;

Kız ve erkek öğrencilerin gelişime açıklık ve korodaşlık alt boyutlarında ise, kız öğrenciler ile erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farkın olmadığı sonucuna varılmıştır.

b) Öğrencilerin koro dersine yönelik motivasyon düzeyleri mezun oldukları lise türü değişkenine göre incelenmiş, değerlilik alt boyutuna ait bulgulardan, Güzel Sanatlar Lisesinden (GSL) mezun olan öğrenciler ile diğer liselerden mezun olan öğrenciler arasında anlamlı farklılık olduğu ve sonuç olarak GSL mezunlarının, Diğer okullardan mezun olan öğrencilere göre kendilerini daha değerli hissettikleri sonucuna;

Potansiyel Farkındalığı alt boyutuna ait bulgulardan, GSL den mezun olan öğrenciler ile diğer liselerden mezun olan öğrenciler arasında anlamlı farklılık olduğu ve sonuç olarak GSL mezunlarının, diğer okullardan mezun olan öğrencilere göre daha fazla, koro derslerinin kendi potansiyellerinin farkına varmada etkili olduğunu düşündükleri sonucuna;

Gelişime Açıklık alt boyutuna ait bulgulardan, GSL den mezun olan öğrenciler ile diğer liselerden mezun olan öğrenciler arasında anlamlı farklılık olduğu ve sonuç olarak GSL mezunlarının, diğer liselerden mezun olan öğrencilere göre daha fazla, koro dersinin kendi gelişimleri açısından katkıları olduğunu düşündükleri sonucuna;

Korodışlık alt boyutuna ait bulgulardan, GSL den mezun olan öğrenciler ile diğer liselerden mezun olan öğrenciler arasında anlamlı farklılık olduğu ve sonuç olarak GSL mezunlarının, diğer liselerden mezun olan öğrencilere göre kendilerini daha fazla, koronun bir parçası olarak gördükleri sonucuna varılmıştır.

c) Öğrencilerin koro dersine yönelik motivasyon düzeyleri öğrenim gördükleri sınıf değişkenine göre incelenmiş, Değerlilik, Potansiyel Farkındalığı ve Korodışlık alt boyutlarına ait bulgulardan her iki grup arasında anlamlı bir farklılık görülmediği ve her iki sınıf öğrencilerinin de kendilerini değerli hissettikleri sonucuna;

Gelişime açıklık alt boyutuna ait bulgulardan, 1.sınıflar lehine anlamlı farklılıklar olduğu ve sonuç olarak 1. sınıf öğrencilerininin 4. Sınıf öğrencilerine oranla bu dersin gelişimlerine daha fazla imkan vereceğini düşündükleri sonucuna varılmıştır.

5.2. Öneriler

Koro dersi ve çalışmalarına ilişkin değerlendirme olanağı sağlayabileceği için KDMÖ'nin, Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda görev yapan koro öğretim elemanlarınca kullanılması önerilmektedir. Bu yolla öğretim elemanlarının, öğrencilerinin koro dersine yönelik motivasyonlarını olumlu ya da olumsuz olarak etkileyen faktörleri tanıyabilme ve gerekli iyileştirmeye dönük önlemleri alabilme olanağı bulacağı düşünülmektedir.

Diğer yandan, KDMÖ' nin oluşturulması aşamasında ortaya çıkan, *Değerlilik, Potansiyel Farkındalığı, Gelişime Açıklık ve Korodışlık* alt boyutlarının, insanın yeme içme, barınma gibi temel ihtiyaçları kadar önemli olduğu çok açık bir şekilde görülmektedir. Kendini değerli hisseden, kendi potansiyelinin farkında olan, gelişimi için olanak bulan, bir takımın üyesi olarak birlikte iş yapma ve sonuç alma mutluluğunu yaşayan bireyin, müzik eğitiminin boyutlarını uygulamada daha rahat, daha bilinçli ve daha başarılı olacağı aşıkardır. Bu yönü ile KDMÖ' nin kullanılmasının, koro dersine yönelik motivasyonun önem ve etkisine dikkat çekilmesi açısından olduğu kadar, dönütlerin değerlendirilerek motivasyonun artırılması bakımından da yararlı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, K. Ü. (1998). *Etkili Öğrenme ve Öğretme*, İzmir: Kanyılmaz Matbaası.
- Aktop A., ve Erman, K.A., (Tarih yok). *Takım ve bireysel sporcuların başarı motivasyonu benlik Saygısı ve sürekli kaygı düzeylerinin karşılaştırılması*. Erişim: 07 Şubat 2014, <http://www.bilalcoban.com/index.php?id=dokuman&islem=oku&yer=2&kat=10&no=9>
- Apaydın, M. (Ekim, 2006). "Çocuk ve Gençlik Korolarının, Toplumun Kültürel gelişimindeki Yeri ve

Önemi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi II. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumunda sunuldu.

- Büyüköztürk, Ş. (2003). *Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Baykal, A. (1994). Davranış Ölçümünde Yapısal Geçerlik Göstergesi. *Türk Psikoloji Dergisi*, 33, 45-50.
- Baykul, Y. (2000). *Eğitim Ve Psikolojide Ölçme: Klasik Test Teorisi Ve Uygulaması*. Ankara: ÖSYM Yayınları.
- Çevik, S. (2013). *Koro Eğitimi ve Yönetimi*. Ankara: Sözkese Matbaası.
- Dede, Y ve Yayman, S. (2008). Fen Öğrenmeye Yönelik Motivasyon Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED)* 2(1),19-37.
- Garcia, T. (1995). The role of motivational strategies in self-regulated learning. *New Directions for Teaching and Learning*, 63, 29-42.
- Gökçe, M. (Eylül, 2007). "Koro Müziğinin Toplumsal İşlevleri Açısından Türkiye Korolar Şenliğinin Kazandırışları Üzerine Genel Bir Değerlendirme" 38. *Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi (ICANAS'38) Bildirisi*, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı, Ankara.
- İnceoğlu, M. (1985). *Güdüleme Yöntemleri*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu Yayınları.
- Kara, A. (2008). İlköğretim Birinci Kademedeki Eğitimde Motivasyon Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması. *Ege Eğitim Dergisi*, 2(9), 59-78.
- Karasar, N. (1986). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Köse, H. Seval. (2004)." Koro Başarımlarının Güçlendirilmesi İçin Bireysel Ses Eğitiminin Gerekliliği" 1924-2004 *Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi*, Isparta.